

Filosofové kreativní a „epigoni“

Dost často se rozlišuje mezi filozofy, kteří ve svém myšlení staví svou vlastní filosofii, a filozofy, kteří interpretují ty druhé. Někdy toto dělení má jistý omezený význam, ale zhusta je zavádějící. Žádný filozof nemůže svou vlastní filosofii budovat, aniž by znal a tudíž určitým způsobem interpretoval některé významné filozofy jiné; to znamená, že se žádný filozof nemůže obejít bez interpretování jiných filozofů. A na druhé straně žádný filozof nemůže náležitě interpretovat druhého filozofa (byť je jednoho jediného), aniž by měl v jakémś základním pořádku svou vlastní filosofii. Proto ve skutečnosti rozdíl mezi filozofy tzv. tvořivými a filozofy tzv. interprety není tak veliký, a spočívá vlastně jen v důrazu a ještě spíš v převaze látky či tématiky, kterou se ten či onen filozof zabývá. Naproti tomu skutečný a velmi vážný rozdíl je mezi filozofy, kteří ty druhé jen napodobují, ať už v té jejich (a ne své!) tvořivosti, anebo v tom jejich (ne svém!) interpretačním zaměření; jinak řečeno, je tu rozdíl mezi skutečnými filozofy, ať už tvořivými nebo převážně interprety, a mezi pseudofilozofy či filozofickými eklektiky nebo epigony. Tak to vidí např. Theunissen (1997, S. 14), když říká, že pouze epigoni vědí, co to je filosofie, zatímco tvůrčí filozof zkoumá („přezkúšuje“) vždy znovu sám sebe a svou filosofii. A pak dodává, že to někdy může dělat i na cestách, které jsou z pohledu školských tradic považovány za scestí.

(Písek, 080111-2.)